

ГИМНАЗИЈАЦ

ЛИСТ УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА ГИМНАЗИЈЕ
САВА ШУМАНОВИЋ У ШИДУ

Шид • Децембар - 2005 • Година I • број 3

ПОЗДРАВ ПРВАЦИМА

Прваци,

добро нам дошли и увек се овде са радошћу враћали. Добро дошли у лавиринт знања, у царство културе чија је вредност непроцењива. Ово је место где ћете увек бити радо виђен гост. Овде се теразијама не мери злато и богатство, већ знање и марљивост. Не учи се овде само где и када, већ како и зашто. Ово нису само школске него и животне лекције. И овде нико не може да опстане и живи као усамљена јединка. Овде се живи са пријатељима који често то остају за читав живот. Велике порције знања које вам се сервирају, не коштају вас много. Довољно је ако вам бар половина тога остане у памћењу, као што се дugo памти и остаје у устима добар и угодан укус неког јела. Јасно је да са становиштва нас младих школа и није баш нешто што се воли, али треба схватити да је нешто без чега се не може. Она нам доноси и боље сутра. Е, овде ћете се и заљубити и по ко зна који пут главу изгубити. Но овде вас нико због тога неће казнити. Јер љубав је оно што буди у човеку божанску личност. Чини нас већима. Постајемо сигурнији у себе. Осећамо се вреднијима. И тако, овде ћете научити и да волите, научити да нисте сами, научити да делите, саслушате и схватите. Али и да размишљате, просуђујете и разлучујете. А кад се то једном научи, онда се даље у животу на тај темељ само додаје циглица по циглица, и постајете права и потпуна личност.

И зато свима вама који сте овога септембра прешли праг нашег скромног школског дома, честитамо на добром избору; ваше поверење ће засигурно бити оправдано.

ДОБРО ДОШЛИ!
Јована Давидовић IV-3

Поздрав првацима

I - 1 разред

Одељенски стварешина проф. БРАНКО ПОЛОВИНА

I - 2 разред

Одељенски стварешина проф. БРАНКА ПАВЛОВИЋ

Поздрав првацима

1. Адамец Анита	5,00
2. Бешевић Теодора	4,17
3. Бибић Јована	4,92
4. Богдановић Татјана	4,50
5. Гићанов Светлана	5,00
6. Ђачанин Владимира	4,75
7. Илић Мартина	4,58
8. Кекић Александра	4,17
9. Кендишић Јелена	4,61
10. Колар Зденко	3,42
11. Лохински Наталија	5,00
12. Наранџић Александар	5,00
13. Обрадовић Александар	4,92
14. Обрадовић Александра	3,08
15. Павлић Јелена	4,00
16. Пајен Рада	3,58
17. Половина Зорана	4,33
18. Радомиловић Радмила	4,50
19. Славујевић Ален	4,67
20. Станимировић Милена	3,67
21. Стевановић Бранко	4,08
22. Стојшић Оливера	3,42
23. Ђутић Божана	4,83
24. Чавић Јован	3,33
25. Шћасни Иван	

1. Белић Бојан	4,55
2. Бибић Милош	4,67
3. Живановић Данијела	3,92
4. Илић Јелена	4,58
5. Јанковић Никола	2,92
6. Кодић Игор	3,50
7. Косановић Милица	4,83
8. Крижов Маријана	4,92
9. Лакић Милица	4,17
10. Лилић Душан	4,50
11. Нинковић Софија	3,08
12. Павковљевић Тијана	2,83
13. Пајен Александра	5,00
14. Перећ Владан	5,00
15. Радељевић Татјана	5,00
16. Рудић Јован	4,08
17. Рудић Синиша	4,09
18. Симићић Далиборка	4,33
19. Стегић Бојан	5,00
20. Стојнић Милан	4,19
21. Танацковић Емилија	4,50
22. Тодоровић Вања	4,33
23. Челебић Јелена	4,75
24. Цалета Марина	
25. Штрбац Јелена	
26. Јовић Милош	

Поздрав првацима

I - 3 разред

Одељенски стварешина проф. СТОЈАНОВИЋ СЛАВИЦА

Поздрав првацима

1. Бешевић Николина	2,93
2. Брдар Евица	2,75
3. Валентић Слободанка	3,08
4. Видовић Петар	5,00
5. Влчек Немања	3,67
6. Вујасиновић Тина	
7. Глувња Ивана	5,00
8. Грозданић Нинослав	4,58
9. Данчеловић Горана	5,00
10. Ђорђевић Снежана	4,00
11. Ждињак Дуња	5,00
12. Катрина Ирена	5,00
13. Лисица Јована	4,67
14. Медић Страхиња	4,08
15. Павловић Никола	4,00
16. Радојчић Бранислава	4,17
17. Секулић Душан	4,75
18. Стојчевић Вукашин	3,83
19. Томић Деана	4,75
20. Томић Лидија	4,17
21. Трзин Драгана	4,67
22. Трипковић Небојша	4,50
23. Џупер Дејана	4,83
24. Чикарић Бојана	5,00
25. Млађан Јелена	

I - 4 разред ЕКОНОМСКО ОДЕЉЕЊЕ

Одељенски стварешина проф. ЛИЧИНА РАДИВОЈ

1. Војновић Душко	4,92
2. Вучићевић Тамара	4,83
3. Гићанов Славица	4,83
4. Голић Александра	5,00
5. Дражић Душко	5,00
6. Дражић Драган	4,50
7. Ђукић Милица	4,50
8. Ђурић Мира	4,33
9. Јеремић Емилија	4,00
10. Кабић Јелена	4,75
11. Кох Давид	4,67
12. Мапура Страхиња	5,00
13. Манојловић Радмила	4,30
14. Марјановић Катарина	4,27
15. Моћић Деана	4,75
16. Несванулица Бильана	4,83
17. Петровић Јована	4,57
18. Петрушћић Драгана	4,20
19. Поле Јелена	4,83
20. Припузовић Зорана	4,92
21. Рашић Ведран	4,50
22. Рајаковац Кристина	4,75
23. Ралбовски Соња	4,75
24. Симеуновић Миљан	4,50
25. Соколић Јасминка	4,50
26. Тадић Борис	4,25
27. Хајдук Милица	4,92
28. Хњилица Ивана	5,00
29. Шибалић Сања	4,58
30. Шолтис Марија	4,83
31. Перовић Миленко	

Поздрав граду

Поздрав граду

Поздрав граду

МОЈ ШИД

У природи сваког човека је присутна жеља за путовањима, упознавањима других средина, људи и њихових обичаја. Сате проводимо гледајући путописне емисије из далеких егзотичних предела који голицају машту својом бајковитошћу и разноликошћу. И ма колико неко путовао, макар само у сновима, увек има жељу и потребу да се негде врати, да дође некоме ко га чека и ко га се ужелео, да некога и нешто сматра својим.

Ја живим у Шиду, малом граду на самом крају Срема. Многи људи из других градова не знају где је то, и старији кажу да овде није лепо живети. Слажем се да има лепших и већих, богатијих и познатијих градова, али мени је ова "паланка" посебно драга, она же... МОЈА.

Шид волим зато што је миран и тих уснули градић на ободу Фрушке горе, зато што лети мирише на липу, а зими на колаче који се пеку на празнике; и зато што с јесени узври као мравињак, па на све стране иду устрчали жетеоци и берачи да из њива и винограда уберу свој годишњи рад.

Шиђани нису богати, али су топли и духовити људи. Воле у ведра предвечерја да изађу на улицу, седе на клупама, причају и шале се. Понекад се попије, па се и запева. Али све ређе...

На крају, ако се све сведе на улице и паркове, куће и зграде, Шид нема много лепоте да некоме понуди. Али ја мислим да сви ми који живимо у њему чинимо његову душу и његову лепоту.

И ако једном одем из Шида, никада га нећу у потпуности напустити. Он ће увек бити нераскидиви део мене. Тад ће ми срце уздрхати и при помисли на кућу у Карађорђевој улици у којој сам одрасла, и на велико стабло ораха у дворишту на који сам се некад пењала.

Ако неко спомене Шид, и не буду знали где је то, са поносом ћу рећи: "Ја сам одатле. То вам је у Срему, уз границу, где падине Фрушке горе прелазе у панонску равницу, тамо где је пробијен Сремски фронт и где се родио Сава Шумановић, где у центру постоји најлепша црква и где живе различити или увек драги људи. Тамо где можете да побегнете од света на дан или два, и где треба да одете бар једном у животу.

Ивана Глувића I-3

ПОНЕШТО О ШИДУ

Поузданних историјских података о томе како и када је Шид формиран као насеље - нема. Постоје само претпоставке.

Почетком 18. века, Шид је био једно од највећих насеља на простору између Винковаца, Вуковара и Сремске Митровице. Симеон Пишчевић, рођен у Шиду 1731. године, аустријски официр и писац опседнут лепотама крајева које је као војник обилазио, у својој књизи "Мемоари" помиње да је Шид, већ тада, поред војних постаја имао основну школу и био веома развијено насеље. У Хрватској енциклопедији издатој 1941. године, објављен је чланак Стјепана Павичића у којем се на темељу архивске грађе, а према подацима папских изасланика описује Срем у предтурском доба 14. и 15. века. Посебан акценат се ставља на насеља од Шида до Дунава. Према приложеним подацима, на локацији данашњег Шида се у 14. веку налазило насеље названо Сви Свети по црквици која је била доминантна грађевина и стечиште верског, културног и економског живота становника. У то време и на том истом месту подигнута су још нека насеља, мања и неразвијенија, као што су Локве, Бодин, Вуковац која су доласком турских освајача разрушена а српски живаљ расељен. Поновно насеље насеља које је било претеча данашњег Шида, одвијало се спонтано.

Поузданних података о томе како је насеље добило име-нема. По једнима, име потока и места везано је за густу шикару која је расла уз воду а коју су мештани називали *с и ђ а*. Насеље изникло око сите звали су *с и ђ*, да би временом оно прерасло у Шид.

Друга претпоставка говори о томе да је преко потока прелазио мост, саграђен још у доба Римљана. Како се мађарски мост каже "*x и g*" и ово насеље покрај хида временом доби име Шид.

Јована Лисица I-3

ЛЕГЕНДЕ О НАСТАНКУ НАЗИВА ШИД

Постоји више недоумица око настанка насеља Шид. Једна од њих је сам назив Шид, шта он заправо значи и какво му је порекло.

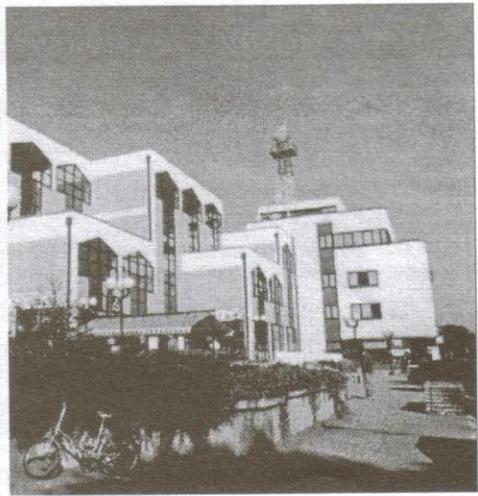
Сима Томовић наводи две претпоставке о томе. По првој, "по свему изгледа да је име потока Шидина и насеља везано за обраслу и густу шикару, која се звала сита. Насеље које је изникло око сите, названо је сит, а касније Шид. Поток који пролази кроз Шид добио је име Шидина."

Друга могућност је да је Шид добио име по мосту који је премошћивао поток. Мост је постојао још од времена Римљана. Како се мост на мађарском каже "хид" и ово насеље око моста, тј. хида претворило се у Шид.

Прави назив (у оригиналу) Шида јесте SCHID, а тај назив се среће на првим печатима и некадашњим мапама Срема. Тако када су печати почели да се израђују на ћирилици, Шид добија данашње име. Међутим, значење речи SCHID је непознато. Најближа реч овој је немачка реч SCHEID што у преводу значи међа или граница.

Познато је да у предтурском времену и прве деценије турске владавине, насеље са именом Шид није постојало. Вероватно су се на ширем простору Шида налазила нека ситна насеља која су провалом Турака ишчезла. Тако и надаље остаје дилема шта стварно значи име Шид.

Мердановић Александра III-3

НАШ ГОСТ • НАШ ГОСТ • НАШ ГОСТ • НАШ ГОСТ

РАЗГОВОР СА ЦВЕТАНКОМ ТУБИЋ

Мало је средовечних и старијих Шиђана којима име ћосио је Тубић Цветанке не говори много. При помену њеног имена људима се лице рашири у приступ, што је осмех, па ведро закључују: "Ах, наша шефка Цветанка"! То је све о њој; а више и не треба јер та кратка реченица садржи своје наше поштовање и љубав за ову умну, пременишу, драгу и вечно младу ћосиој којој њено сопствено име одређује лик и карактер. Због тог лика и своје несебичној друштвеној и културној раду Цветанка Тубић је добијница овогодишње награде "ФИЛИП ВИШЊИЋ" а то је био и повод за наш разговор са њом за "Гимназијалац".

-Откуд то да сте у том периоду када је жена била у специфичном положају успели да се еманципујете?

Доста сам заражавала радећи као банкарски службеник па ми је то доспаја помогло при свemu, није ми никада требала нечија матерјална подршка.

- Говорите есперанто, зашто сте се заинтересовали за овај необичан језик? Где сте научили есперанто и када? Да ли је овај језик тежак и колико Вам је времена требало да га научите? Да ли Вам је на вашим путовањима био довољан есперанто или сте користили и друге језике? (Који су то језици?)

У једном периоду свој живота желела сам да усаврши француски језик, међутим неколико мојих пријатеља су били заинтересовани за друге језике, па смо се сви заједно одлучили да научимо универзални језик - есперанто. Научили смо да ћоју само уз помоћ књиге познатог есперантисте. На почетку нисам била штолико добра у есперанту па су ме пријатељи задирковали и ја сам одлучила да га научим из инта. На свим својим путовањима искључиво сам користила есперанто иако донекле говорим и француски.

- Које сте земље посетили? Шта Вац је привукло да посетите толики број земаља? Да ли за себе можете рећи да сте авантурист? Које културе су оставиле највећи утинак на Вас? Сигурно имате велики број успомена, издвојите нам неке. Да ли сте на вашим путовањима стекли нека познанства и да ли сте можда са неким од тих особа у контакту?

Посетила сам 32 земље Европе, Азије и Африке, између осталих Тунис, Сибир, Кину, Турску, Израел. Од свих европских земаља највише јута сам посетила Швајцарску где сам поштовала више година захвалjuјући есперантистима. видела сам Христов гроб и добила епитет хачи, знак да сам посетила Јерусалим. Све културе су ме задивиле, а поштовања су била моја обесцење. Као усмене сачувала сам слайдове, простијеке и музику специфичну за земљу које сам посетила. У свакој земљи од тих земаља концертала сам есперантисте, са доспајањем сам посетила пријатељића која су се очувала и након тога што сам посетила ту земљу. Моје путописне рејортаже објављиване су у новинама и издаћају је и књига "Одмах са врата" са свим белешкама са путовања.

- Ваши утиси док сте радили у гимназији, садашња и тадашња деца? Били сте ту на самом почетку рада гимназије, како је то изгледало, колико је напредovala?

У гимназији сам водила секцију фолклора и тада упознала и прву шицку генерацију, тадашњи ђаци били су дисциплиновани и спремни у сваком подлогу, са уживањем и угором су вејбали да би постигли најбољи успех. Највише сам ужivala radenja sa најстаријом генерацијом која је постала изванредне усјехе. Ми смо положили камен темељац за даљи културни рад гимназије. Данашњи услови за рад су много боли а то показују и остварени резултати. Све у свему ја носим врло лепе усмене на овај период? О садашњој деци не знам много али свакако сам велики поборник пропити јушења и ђосавања, без обзира да ли је то или није карактеристика данашње деце.

- Којим културним делатностима сте се још бавили?

Још у Грађанској школи коју сам похађала показала сам интерес за сликање, а љубав за ту уметност још увек траје. Члан сам ликовног круга Сава Шумановић у Шиду од 1968. и била сам један од његових оснивача. Сакуљам критике и похвале из новина поводом наших изложби. За наш ликовни круг сакуљам и позивице и фотографије са наших изложби. Заинтресовала ме је и филателија (сакуљање поштанских маркица) па се њом бавим од 1945. Пре оснивања шицког филателистичког друштва, 1974. године била сам

Госпођа Цветанка Тубић у друштву професора Гимназије на представљању своје књиге у Гимназији

члан београдског друштва. Данас водим листопис који даје комплетну слику друштва. Моја колекција је врло обимна и имам неке врло ретке марке, а од члanova Савеза филателиста Војводине добила сам значку од 14-о карашној злати.

- Да ли одувек живите у Шиду? Шид, некад и сад. Да ли Вам је у нашем граду икада одана почаст будући да сте много допринели култури у њему?

Шид је одувек био моја љубав, чак и када сам наилазила на проблеме и када ми је нуђено да одем из Шида, нисам могла ујраво због тог љубави. Шид никада неће бити као некада због трагичних ратова који су поштрели целу земљу и не може се ни очекивати да услови за развој културе буду бољи с обзиром на простирију територија јада и беде. Не могу се похвалити мојим радом на свим пољима је увек био награђен како за филателију, есперанто, сликарство шако и за јеваве у хору, као и за свој посао, рачуновођство... Последња награда коју сам добила јесте Вишињићева награда за добринос култури зграда.

- Да ли Вам је жао због нечег што сте учинили или због нечег што нисте учинили? Живот вам је динамичан, како сте се навикили на спорији, мирнији темпо живота, чиме се данас бавите? Колико Вам је било тешко и колико је требало снаге да све постигнете? Да ли сте наилазили на проблеме и колико сте морали да се жртвујете? Ко Вам је пружао подршку?

У свему што сам радила врло сам ужivala, све су то биле моје страсти. Задњих година сам се бринула о својим родитељима и након њихове смрти доста сам тешко поднела самону, али и даље упражњавам време бавећи се својим хобијима. Немам својих вршњакиња, али су ме зато прихватиле млађе пријатељице које ме обавештавају о свим културним догађајима и доносе ми духовну храну, а редовно ме посећују и сва деца из комшијука. Никада ми није била јако тешко и жртве које сам подносила биле су пријатне и ја их нисам схватила као жртве јер сам све то желела.

- Шта имате да поручите данашњој омладини?

У садашњим годинама велика је разлика између хтети и моћи, ипак ја и сада могу све што хоћу јер хоћу само оно што могу.

ДРАГИМ ПРОФЕСОРИЦАМА ГОРДАНИ РАДОСАВАЦ И ДУШАНКИ ТРПКОВИЋ СРЕЂАН ОДЛАЗАК У ЗАСЛУЖЕНУ ПЕНЗИЈУ

Професорице: Душанка Трпковић и Гордана Радосавац

Генерације су се смењивале, стари јаци су одлазили, нови опет долазили. А Ви сте их увек сачекивале спремне да пружите знање. Почествовано смо што смо се и ми нашли међу тим генерацијама. Хвала Вам што се нисте трудиле да нам прикажете живот као бајку, већ као истиниту причу о победама и поразима, што сте нас научили да слушамо своје срце и разумемо његове дамаре, што сте знали да будете болно реални али и пријатељски благи.

Велико хвала, у име свих генерација, што сте учинили ову школу поноснијом и признатијом. И желимо да знате да ово што сада следи у вашим животима има неописиве чаре. И ово ново раздобље је и те како богато и лепо.

С поштовањем, ученици Гимназије,
Јована Давидовић IV-3
и Милица Крунић IV-3

ПУТУЈЕМ КА ВИСИНАМА И ЊЕГОШУ

У мом животу нема пуно занимљивих ствари. Мало сам путовао, мало сам шта видео или оно што доживим и проживим носим са собом као део свога бића и своје душе.

Недавно сам имао срећу да посетим Његошев маузолеј на Ловћену. Био је то заиста снажан, комплексан, јединствен догађај. Стигао сам пред маузолеј око подне. Сунце је снажно изливало своје зраке по голом кречњаку. Испред мене је стајао дугачак, таман тунел који као да гута светлост дана, као јама без дна. Сунце је и даље пржило. Одлучно сам пружио корак и почeo се пети по сувим, напуклим степеницама које су се пакосно низале једна за другом, понирајући у тиху таму. Корак по корак, пењао сам се кроз мрак и тишину. Снага ме је све више и више напуштала. Осетио сам се усамљеним, изгубљеним, без трачка

наде. Таман кад сам хтео да одустанем нека искра је заиграла у мени. Помислио сам како увек бежим пред проблемима, да сам кукавица. Главом ми је прострујала Његошева мисао која као да ме са прекором гледа: "У добру је лако добар бити, на муци се познају јунаци". Иако ми је иссрпљено тело саветовало да се окренем и вратим, мене је било срамота то што сам изневерио себе и Његоша и по први пут у животу ја сам рекао: "Не? Нећу више да бежим од проблема и од црног тунела који називам животом. Устаћу и ботићу се свом снагом свога духа". Одлучно сам кренуо напред. Болео ме сваки мишић, али мени је било лепо. Степенице су понирале под мојим ногама и изненада, светлост на kraју тунела се појавила. Био сам близу, циљ ми је био надохват руке. Изненада бол се појачала у моме телу. Упркос томе наставио сам. За мене

није више ништа постојало, ништа ми на овом свету више није било важно сем да попнем на врх, да кроћим у ту блиставу светлост. Чинило ми се да су километри тих неколико метара. Осећао сам да сам се целу вечност пењао по свом мрачном животу не би ли достигао нешто више. И коначно, као благослов са неба, уронио сам у ту божанску светлост и нашао се на врху. Погледао сам околу. Са Ловћена, тог горостасног дива, цео се свет могао сагледати; био сам на врху света, и чинило ми се да Ловћен и јесте свет кроз који се протеже црни тунел живота. Ја сам победио, победио сам!

Чуо сам глас Његоша у својој глави, како каже: "Без муке се песма не испоја, без муке се сабља не искова". Осетио сам да ту припадам.

Секула Борис IV-2

ПОЕТСКЕ ИСКРЕ • ПОЕТСКЕ ИСКРЕ • ПОЕТСКЕ ИСКРЕ

РАЗГОВОР

Причали смо дуго
о грању
и пољушцима плавим
пред зајасак сунца,
причали смо дуго
о орању плодном
и проклијалом семену у сред зиме.
Причали смо о подрумима пуним вина,
о касу коња у сред равнице,
о пространствима самотних ноћи
и облацима над селом пре и после кишне.
Причали смо дуго о бдењу у подримима,
причали на степеништу крај пута -
ветар и ја.
Дрхтај у мени тихо рече:
опет сама, опет сама
и ништа више.

Жђињак Дуња I-3 разред

ЛЕПОТА

Како је лепо у овој самоћи
док таласи реке из даљине шуме,
понекад само наруши тишину
пој чудне птице из оближње шуме.

На росну свежину мирише трава,
крик јелена тишину помути,
ја затреперим ко грана на ветру
а моје срце спокојно заћути.

Сунце ме гледа кроз врбину крошњу,
лице ми мије његов топли зрак.
О, где ће нестати сва ова лепота
кад сунце зађе и падне мрак?...

Тијана Палковљевић I-2 разред

ЉУБАВИ

Не ти ниси моја љубав,
Ти си створење које се нашло
Кад сунце љубави старе беше зашло.

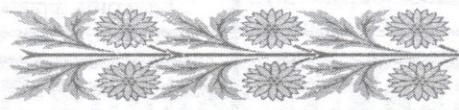
Ми нисмо пар иако глумимо
Јер за другима ми плачамо
Јер се заједно испуњени
ми не осећамо.

Немамо ми заједничку кућу
Само собу за плакање и муку,
О не, ја нисам твоја
Ја припадам неком другом пуку.

Да ли сам грешна ако кажем
Не волим те
Да у несрећи не тражим те
Да у срећи ја заборављам те

О драги дајем ти се
Да ми помогнеш не из љубави.

Ђурић Снежана II-3

НЕМА ТЕ

Нема те кад ми требаш,
Кад желим руку да ми даш.
О, зар не осећаш бол
Исти који осећам ја?

Где си сад кад музике нема,
Кад плач мој неће да дрема?
О како ми требаш
Усне твоје да осетим ја!

И знам сетићеш се,
Ал' то више нећу бити ја
Тад лажан смешак добићеш и ти
Као да је странцу дат.

Олуја ће проћи,
Памтићу ја
Да ниси био ту,
А требала сам те тад.

Ђурић Снежана II-3

МОЈ ПРИЈАТЕЉ НЈА

Враћам се из школе и посматрам прелепо дрвеће јесењих боја. Још једна зиме је на прагу. Оштар ветар северац румени ми образе. Напорни часови у школи, весело дружење и остаје иза мене још један дан. Леп зато што имам са ким да га поделим. Имам пријатеља. А пријатеља је лепо имати.

Нисам се родио и дуго живео у Шиду. Иза границе има седам километара до мог родног места. По завршетку првог разреда основне школе дошао сам у овај сремски градић у којем нисам познавао скоро никога.

Незаборавно је то јутро: учитељица ме уводи у разред и представља будућим другарима. Помало уплашен и сигурно збуњен, седам у последњу клупу. Посматрам све око себе: познају се, смеју, уче и друже се. А ја тужан и сам. Мој осећај изгубљености у времену и простору трајао је само неколико минута. Прилази ми непознати деčак, пружа руку. Био је то Милан. Од тада па све до сада, његова је рука мој велики ослонац. Због ње је и школа, и улица и сви остали другари и цео Шид постали лепи. За све што ја нисам знао, Милан је имао одговор.

У току мог школовања дошли су дани и прве екскурзије. Опет сам страховао због одвајања од куће, непознатих лица и непознатих ситуација. Али ту је био Милан, да одагна тај страх да ме ослободи и учини срећним. Провели смо прелепе дане на Златибору, завршили заједно основну школу, славили рођендане, дочекивали Нове године а понекад се и жестоко посвајали. Сада смо заједно у новој школи, седимо у истој клупи и наше пријатељство траје.

Мој пријатељ Милан је добар и вредан ученик, помаже другима, воли спорт, компјутере и све лепе ствари у животу. Када неповратно мину наши школски дани па се разиђемо на разне стране света, када нас из овог прелепог двораишта које се зове младост одувају немилосрдни ветрови судbine, отворићу споменар мојих сећања и на његовој најлепшој страни наћи слику мог пријатеља Милана.

Мој пријатељ Милан и ја.

Рудић Јован, I-2 разред

НАША ИНТЕРЕСОВАЊА • НАША ИНТЕРЕСОВАЊА

Истраживачка станица Петница

Истраживачка станица Петница је независна, непрофитна организација, специјализована за изваншколско образовање ученика, студената и усавршавање наставника у широком спектру природних, друштвених и техничких наука.

Програми и активности се реализују у облику краћих или дужих семинара, курсева, радионица или научних кампова који се изводе током читаве године.

Учесници у програмима Станице углавном су средњошколци, затим наставници, студенти и, у мањем броју, основци. Најважнији критеријуми за учешће у раду у Станици су лична заинтересованост за стицање нових знања и спремност и способност за самостални рад. У раду учествују ученици са шире територије Централне и Југоисточне Европе, па и из других земаља.

Програме у Петници осмишљава, припрема и реализује широк тим стручњака, који највећим делом чине стручњаци из преко 150 научних института и факултета. Професионални стручни тим у самој Петници чине млади стручњаци који су задужени за квалитетну припрему и организацију програма.

Станица се налази у лепом природном окружењу, седам километара далеко од Ваљева. У околини је Петничка пећина, врло занимљива геолозима. Тристо метара од Станице је Петничко језеро, мало вештачко језеро које насељавају разне врсте птица, риба и воденог биља. Непосредно код улаза у Петничку пећину налазе се трагови насеља из периода Млађег каменог доба. Око 1000 м од Станице, у долини реке Бање, налази се спортско-рекреативни центар. Непосредно испод Станице стоји црква Успења Пресвете Богородице подигнута почетком XX века на остацима раније више пута изгореле цркве.

Боравак у Станици пружа могућности за разноврсне активности - од стручног усавршавања до спорта и дружења. Семинари су изузетно интензивни, времена за спавање остаје врло мало, али зато имају приступ учењу битно другачији од оног на који смо навикли у класичним школским условима - много више самосталности у избору предмета проучавања, начину долажења до решења проблема, времену одређеном за предвиђене активности.

Упознавање са начином рада у Станици, са предавачима и сарадницима, као и са вршњацима из разних крајева чини боравак у њој непроцењиво корисним.

Невена Ђелић III-3

У Београду

Дана 29. новембра ученици другог разреда гимназије предвођени професорицом уметности Бранком Павловић ишли су на једнодневни излет у Београд. Тамо су посетили Музеј савремене уметности, Галерију фресака и Музеј Доситеја и Вука.

У музеју савремене или модерне уметности била је постављена изложба "О нормалностима. Уметност Србије 1989-2001". Кустос нас је повезала са Савом Шумановићем, одмах чим је сазнала да смо из Шида. Полако нас је провела кроз цео музеј и представила нам шта је то у ствари модерна уметност. Већина нас никада није имала прилике да чује да је спот Драгане Мирковић у Европи проглашен као један од најбољих експоната критике уметности деведесетих година. Уметност овог доба у Србији је инспирирана ратним догађањима, и другим недаћама у које је Србија запала током прошле деценије. Дела модерне уметности плете својом двосмисленошћу, критиком, а што је најважније та дела нам нису апстрактна јер приказују стварност која је око нас, а чији смо ми сведоци. У делима су дотакнути сви сегменти живота: васпитање, омладина, политика, музика као вид "уметности", алкохол, дрога, нацизам, филм. Дела модерне уметности чине се врло лака за направити, снимити, насликати, али њихова маштовитост и прецизност да погоде тачно тамо где треба заувек ће учинити да се дивимо овом новом правцу у уметности.

Галерија фресака је нешто потпуно другачије од модерне уметности, у њој су изложене копије фресака из манастира средњег века. У галерији је нарочито изражена духовност, религијске теме - окренутост ка Богу и страхопостовоње како према Богу тако и према владарима. Свака фреска прошла је кроз свакакве невоље али се очувала, и када су рушили манастире, када су их палили, оне би опстајале. Оне имају моћ да излече сваку болест државе, јер никада не одустају од ње, не беже у друге крајеве. Оне величају српску историју, и подсећају на њену некадашњу силу, сведоче да смо постојали и пре проблема, и пре него што смо осиромашили. Галерија фресака право је место где можемо отићи када посумњамо у достојанство своје земље. Утисак из Галерије фресака је свакако много позитивнији јер даје снагу да верујемо у српство, у нашу историју, нашу културу, у нашу веру која не сме нестати ако земља падне у кризу.

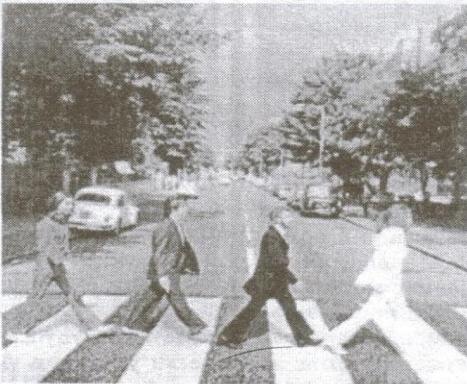
Музеј Вука и Доситеја била је последња станица на нашем путовању. Тамо су били изложени предмети, књиге којима су се служила два српска великана. Музеј је грађевина врло ниска али на спрат што указује да је то некада била врло богата кућа. Кућа је подељена на два дела како је то био обичај у то време. Један део је био намењен животу укућана, а у другом су боравили само мушкарци. Један од та два дела сада није у функцији музеја већ је у саставу библиотеке. Од Доситејевих личних ствари сачувани су само рукописи, међутим они се не чувају у овом музеју, ту су само изложена нека прва издања његових књига, и његова писма. То је смештено у приземљу. Вукове личне ствари сачувала је његова кћерка, и оне су смештене на спрату музеја. Између остalog изложени су портрети Вука, његове жене и кћерке, Вукова статуа и др.

Бурић Снежана II-3

НАША ИНТЕРЕСОВАЊА • НАША ИНТЕРЕСОВАЊА

THE BEATLES

У нашој новој рубрици "Ретро" наши читатељи имаће прилику да се упознају са радом и музичким опусом бендова који су били активни шестдесетих, седамдесетих и осамдесетих година прошлог века. На недавно одржаној церемонији у New Yorku Битлси су проглашени за најбоље забављаче прошлог века, оставивши иза себе величине попут Liјa Armstronga, Madone, Marlon Branda... Па ћемо стога и почети са најбољима. Групу су чинили John Lennon (вокал, ритам гитара и текстописац), Paul McCartney (бас, вокал и текстописац), George Harrison (гитара и вокал) и Richard Starkney много познатији као Ringo Starr (бубњеви). Као и осталима, ни Битлсима на почетку каријере нису цветале руже. Почели су као анонимни бенд "The Quarrymen". После првих успеха почели су потрагу за новим именом бенда. Од "Džoni i mesečevi psi" (по Lennonu), преко "Srebri Bitlsi" дошли су и остали на Битлсима. Било је то августа 1960. године. Иначе, ови ливерпулски момци рођени су између 1940. и 1943. Свој првенац Битлси су издали фебруара 1963. год. под именом "Please Please Me" а насловна песма одмах је постала хит. Касније су се издвојиле и песме "Love me do", "P.S. I love you", "I want to hold your hand", "She loves you", "Can't buy me love" и "And i love her", "Beatlemania" је могла почети! Врхунац популарности чупавци из Ливерпула доживели су 1964.

године када су снимили први Амерички албум и гостовали у емисији Еда Саливене коју је гледало 73 милиона људи. Исте године Битлси су снимили и филм "Ноћ након тешког дана" ("A hard day's night") који је такође доживео огроман успех. Након врхунца славе, Битлси су одржали свој последњи концерт у Сан Франциску. После тога почели су да експериментишу са музиком што нам доноси албуме попут "Revolver" и "Rubber soul" који су такође били популарни и тражени или сада и са дозом уметничког поштовања. Потребно је рећи да је у то време утицај на музику Битлса имала и друга а посебно ЛСД, што нас

доводи до сличности са Doorsima. Јуна 1967. године Битлси су објавили албум "Sgt. Pepper's lonely hearts club band" који је ускоро постао најпопуларнији албум свих времена. "Sgt. Pepper's" је у историји готка посебно важан зато што представља први рок концепт албум, и тиме је почeo класични рок покрет. Августа 1967. године умире Brian Epstein до тада менаџер Битлса и то је имало утицај на даљу каријеру Ленона и другова. Ипак Beatlemania није престајала а песма "Hey Jude" само је још више појачала лудило. На албумима "The Beatles" (познатији као Бели албум) и "Magical mystery tour" може се видети како чланови групе почињу следити сопствене интересе. Свој последњи албум "Abbey road" Битлси су снимили у јулу 1969. а растали су се 1970. године. Исте године су објављене и разне ранije песме под албумом "Let it be". Сви чланови су касније наставили са самосталним каријерама а најуспешнији био је Džon Lenon. Фанови Битлса очекивали су поновно окупљање и заједничке концерте али ти снови су се распуштили убиством Džona Lenona 8. децембра 1980. Од свега остало је само сећање (оних који су имали срећу да буду млади у то доба) на групу момака из Ливерпула који су својом музиком завртели свет и заувек поставили стандарде поп-рок музике.

Владимир Кечкеши IV-1

МЕСТА КОЈА ТРЕБА ПОСЕТИТИ СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

Сремски Карловци се налазе на обронцима Фрушке Горе, 57 км од Београда и 11 км од Новог Сада. Та варош од 9000 становника заузима значајно место у историји и култури наше земље. Историја Сремских Карловаца прилично је богата. Место је паљено и пустошено више пута али је опстало захваљујући својој традицији и културној историјском вредностима. У благодетима Карловаца први су почели уживати Римљани, али нису они први становници Карловаца. Место су први населили Грци и Келти, а први пут име Сремски Карловци спомиње се у путописима Антуна Вранчића из 1553. године. Догађаји који су обележили историју Карловаца били су Карловачки мир 1699., Мајска скупштина 1849. а понајвише премештање митрополије у Карловце 1776., осивање богословије (коју данас похађа 180 ученика) 1795. и оснивање прве српске гимназије 1792. године. Од школске 1990/91 Карловачка гимназија је класична филолошка гимназија и једна од најлепших школа у СЦГ. Највеће богатство ове школе је њена библиотека

која је основана исте године као и школа и садржи око 18000 књига од којих су највредније фототипско издање "Мирослављевог јеванђеља", "Четворојеванђеље" из Мркшине цркве (1562) као и дела Захарија Орфелина, Доситеја Обрадовића, Вука Карапића и Бранка Радичевића. Већина културних и сакралних грађевина у Сремским Карловцима грађена је у барокном стилу што месту даје одређени шарм и издава га из стереотипа војвођанских и осталих вароши у СЦГ. У центру Карловаца треба издвојити чесму "Четири лава" која је подигнута 1799. године у част изградње градског водовода. За ову чесму везана је интересантна прича коју старији Карловчани казују својим гостима - свако ко попије воду са ове чесме једног дана ће се вратити у Сремске Карловце и ту ће се венчати. Карловци поседују и градски музеј Илион који је пре био палата барона Рајачића. Музеј поседује одељење посвећено гимназији, изложбама, археолошким остацима из околине, етнолошку збирку као и збирку слика Милића од Мачве. Право богатство

Карловаца и његове околине је Карловачко виногорје у којем су част да први уживају имали Римљани који су у Карловце први донели винову лозу. Карловачка вина позната су надалеко а најпознатији производ из Карловачких подрума је "Карловачки ризлинг" док је "Бермет" из подрума винарије Кис служен на Титанику. Колико је вино у овом крају ценљено говори и чињеница да се сваке године у октобру одржава Карловачка берба грожђа која привлачи госте са свих страна а пропраћена је и културним програмом у част ове манифестације. Само 4 км од Карловаца налази се Стражилово, спомен место Бранка Радичевића које представља познато излетиште и окупљалиште уметника који одјају почаст великану српске књижевности. Ако узмемо у обзир да се у близини налазе Фрушкогорски манастири, Дунав, Петроварадин и Нови Сад, онда су Сремски Карловци место које треба посетити, проучити и уживати у њему.

Кечкеши Владислав IV-1

ПОГЛЕДИ • ПОГЛЕДИ • ПОГЛЕДИ • ПОГЛЕДИ

"Девојка са поморанџама"

Justejn Gorder

Justejn Gorder је рођен 1952. године у Ослу - Норвешка, где и данас живи. Justejn је наставник психологије у једној средњој школи у Ослу. Прве књиге које је писао биле су везане за психологију и технологију. Највећи успех постигао је књигом: "Софијин свет". Једно од бројних Gorderovih дела је и роман "Девојка са поморанџама".

Pрича почиње када дечак Georg добија писмо од свог преминулог оца, 11 година после његове смрти. Georg је имао само 4 године када му је тешка болест одвела оца. Читајући то писмо дечакова схватања о животу се потпуно мењају. Отац му пише о чудесној љубавној причи коју је доживао са том "Девојком са поморанџама". Хиљаде тајни, хиљаде питања крију се у овом мистериозном писму. Поистоветила сам се с' ликом Georga као ни с' једним књижевним ликом до сада. У сваком тренутку, при сваком прочитаном реду у мени су се гомилала питања везана за тајанствену девојку. Зашто је девојка увек носила тако много поморанџи? Зашто је плакала сваки пут кад би видела Georgovog oца? Како је знала све те ствари о Jan-Ulavu? Све те тајне откривају се једног поподнєва у Севиљи када је Jan Ulav изгубио сваку наду да ће је поново срести, али ипак..., она је стајала ту, поред њега. У неверици ју је посматрао. "На себи је имала летњу хаљину која је сама по себи била мала бајка, и исте пламеноцрвене боје као и пузавица коју сам пратио дуж високог зида у позадини. Можда је хаљину позајмила од Трнове Ружице, помислио сам, или ју је украдла од неке виле." Сазнао је ко је она, и због чега је носила поморанџе, и најважније..., како је знала његово име и његову адресу кад сада ево први пут разговарају. У том тренутку када читалац сазнаје да је девојка Вероника, девојчица са којом се Jan-Ulav играо као мали, осећа се некакво олакшање. Пар је напокон заједно, почињу да живе заједно и једно другом откривају све чари природе и свега онога што их окружује. Вероника је младог момка, а и нас читаоце научила да треба уживавати у малим стварима: "Вероника ме научила да све оштријим погледом уочавам ситне детаље у природи, а њих је било бескрајно много. Могли смо да уберемо јастренику или љубичицу и да минутима стојимо над њом и проучавамо мало чудо. Зар цео свет није једна велика бајка од које застаје дах?" Такође схватају колико свака минијатура у природи значи за человека и колико се веже за њих, значи му више него сва наука и технологија: "Нико се не оправшта гушћи се у сузама од Euklidove геометрије или периодичног система елемената. Нико се не расплаче зато што ће бити искључен с' интернета или одвојен од таблице множења... Оправштамо се од света, од живота, бајке. А оправштамо се и од малог броја људи који су нам заиста драги. "Кроз цео роман отац сину, а и читаоцима покушава да постави загонетку о постанку света, висионе и живота у њему. Кроз цео роман протежу се размишљања писца о настанку света и човечанства, до усавршења человека и технологије. Као пример за то увек је узимао телескоп Хабл, који је послат у висину пола године пре смрти Jan-Ulava. Када је сазнао да је болестан Jan-Ulav често је размишљао о томе где ће отићи после смрти. Није веровао у живот "на оном свету", али како каже: "Али сан о немогућем има своје име. Називамо га надом."

Ова реченица нам говори да се никада не предајемо и да увек постоји оно нешто што зовемо - НАДА.

Вања Тодоровић I-2

ЧОВЕКОВА ВЕЧНА ПОТРАГА ЗА ПРАВДОМ

Ако је само Бог вечан, а свако дело човеково, као и он сам, пролазно и смртно, тешко је неку књигу или неку слику назвати бесмртном.

Ипак, докле буде човека, докле буде уметности, трајаће и Софоклова "Антигона" и свакоме ће бити савршена. Бескрајно лепа песништвом и немерљиво тужна судбином главне јунакиње. И на послетку, али не најмање важно, и поучна. Само је мали број дела која су напустила неку примамљиву актуалну тематику и упустила се у дилеме старе колико и човек. Само су ретки уметници умели да изграде такав снажан лик, каква је несрћена Едипова кћи; и само су се веома ретки усудили да потресају оне дубине човекове душе, којима се обраћа Софокле.

Тамо где је постојао само један човек сигурно је све било уређено онако како је он то желео. Али тамо где би постојала два човека, била би неопходна и одређена правила како би заједнички живот обојици био по вољи. И тако ето - закона међу људима. Важе за све... и већина их прихвата. Да закони доносе некоме правду - бајка је то. Да су без мање, још је већа бајка. Зато се тако често и мењају. Али, док важе, морају се поштовати. А човек, после слободе, можда највише трага за правдом, да је осети.

И то је Антигонин трагични удео. Њена несрћа почела је још пуно пре тога - проклетством њенога оца, сукобом њене браће... Али то су спољни удеси, који нису сломили ову снажну девојку, можда најснажнији женски лик у књижевности.

Антигону ће у смрт довести унутрашња борба; дилема, да ли послушати своје срце или послушати вољу закона. Ту Антигону храбро иступа и полази за срцем ("За љубав, не за mrжњу, ја сам рођена!"), и тражи часну сахрану за свог брата преступника јер она осећа сву неправедност и ограниченошт овоземаљског закона, кога се тако држи Креонт. Креонтова реакција је очекивана јер сви властодршци опстају на власти само ако очувају ауторитет, а ако се њихови закони стриктно проводе.

Исменина и Хемонова реакција прећутног жаљења је логична јер свакоме свесном је жао да гледа да један брат бива часно сахрањен, а други остављен животињама. Али зато је Антигонина реакција дивна јер она је спремна за брата кога је волела, и умрети.

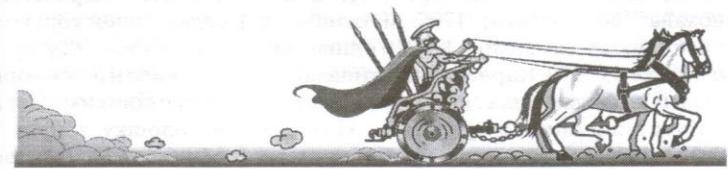
"Да муж ми умре, имала бих другога
и с'њиме чедо кад бих га изгубила
А кад ми родитељ црни крије Хад
брат други не може се више родити."

Слушајући само своје срце, (а само закон љубави је Божји закон) она полази у смрт.

И без читања краја трагедије и без казне која је сустигла и Креonta, сви знамо које је управу.

Антигонин лик, попут ликова свих других мученика који пострадаše на свету овом, зарад истине и правде на оному свету сија као путоказ већ вековима; и сијаје свакоме ко одлучи поћи тим, тешким, али ЈЕДИНИМ правим путем.

Ивана Глувић I-3

ЈУБИЛЕЈ • ЈУБИЛЕЈ

Поводом прославе 85. годишњице рада друштва "Ђура Киш" у Шиду

Почетак организованог културног живота Русина у Шиду почиње 1919. године када је у старој згради "Русинске школе" осим за образовање шидских Русина, основана 1920. године и прва читаоница, која је имала за циљ оформити разне секције као што су: фолклорна, музичка, драмска а касније и остале.

Тада је основано и Русинско народно просветно друштво (РНПД) а те године су основана РПНД и у другим већим местима у Војводини где су живели Русини.

Ускоро, после оснивања РНПД, у Русинској школи почиње организовано окупљање свих шидских Русина. Почиње и организовани рад по секцијама при читаоници. Најбројнија и најактивнија била је хорска секција. Друга активност која је организована и успешно радила, била је драмска. За њу су везана многа имена и особе а то су били културни просветни радници.

За време 2. Светског рата престају углавном све активности у Русинској читаоници. После ослобођења 1945. године почињу са радом све културне активности Русина у Шиду.

Русинска читаоница мења назив и постаје Културно просветно друштво "Ђура Киш".

1969. године стара зграда дома се руши а друштво се сели у "Руски двор", школу "Бранко Радичевић" и у бивши музеј "Илијанум".

1995. године Друштво се коначно сели у свој нови дом, који је саграђен на истом месту где је био стари. Данас у новом дому успешно раде: фолклорна секција која је и најбројнија, музичка и од ове године и драмска. Поменуте секције веома успешно раде и постижу запажене резултате на разним такмичењима, смотрама и гостовањима. Важно је напоменути да су чланови тих секција, осим Русина, и друге националности које живе у Шиду.

Кроз поменуте секције су прошли многе генерације чланова и тешко би их било све набројати.

Спомињемо само кореографе који се са више или мање успеха водили ове секције. Фолклорна секција: учитељ Григорије Дуда, Јуриј Шереги, Еуфеније Бесермињски, Јанко и Ксенија Саламон, Михајло Нађ, Еуген Сабол и Барна Борислав. Музичке секције: учитељ Григорије Дуда, о. Сиљвестер Саламон, професор Еуген Сабол и Јован Марковић.

Саламон Ксенија, учитељица у пензији

ЗНАМЕНИТОСТИ НАШЕ ОПШТИНЕ МОЛОВИЊСКИ ИКОНОСТАС

Ушавши у Моловин, помислила сам да је то сасвим просечно село. Једна улица, неколико врло старих кућа и једна мала, на изглед, обична црква. Преварила сам се, јер моловинска црква је све друго осим обична црква у обичном селу.

Прво што као магнет привуче вашу пажњу, при уласку у њу је величанствени иконостас. Његова занимљива прича почиње другом половином XVIII века, како показује запис на једној од икона. Предања говоре да је ово уметничко дело првобитно било намењено цркви у Товаришеву, али како се у том месту убрзо након настанка овог иконостаса саградила нова црква у коју се он својом величином није уклапао, откупила га је моловинска црквена општина. По легендама, за њега су дали "два вола и нешто вина". Исецајући неке делове, уклопили су га у амбијент свог скромног, духовног храма посвећеног светом Архангелу Гаврилу.

Они који су заслужни за његово постојање још увек су нам загонетка, јер никакав траг нису оставили, али по стилу у ком је рађен и мотивима које приказује моловински иконостас верује се да су његови ствараоци били са југа, а под утицајем светогорског дрворезбарства.

Ово репрезентативно дело резано је у дубоком рељефу. Обилује мотивима животиња, биљним и митолошким мотивима, који се углавном налазе у централном делу иконостаса, док се изнад престоних икона, декорација постепено смањује. На стубовима који одвајају иконе испреплитане су змије и птице које кљуцају гроздове или гранчице са лишћем. У полумесечастом простору изнад икона симболично је приказана победа лава над змајем, затим птице и грифони који у својим устима имају листиће или цвеће. На царским дверима су змије, извијене тако да својим телом, којим приказују латинично слово С обавијају лавове и птице. На иконостасу су и фигурали мотиви са сценама из библије.

Изузетно декорисаним архитравом и фризом, иконостас је подељен у две целине. На горњој је низ икона на којој су представљени апостоли изнад којих полуокружан простор испуњавају серафими - анђели са шест крила. Изнад њих су медаљони са пророцима, чији је кружни облик украсен перлама.

Као и у неким светогорским манастирима, моловински иконостас завршава се крстом на коме је насликано распеће које се одвија на змајевима, као симбол победе добра над злом.

Али како ово ипак није бајка, него стваран живот, нашли су се они којима су били потребни неки делови иконостаса, па су их скинули и однели. Неки од тих делова су замењени, али још увек треба радити на очувању оног што су створили мајстори са југа, вештином датом од Бога.

Осим иконостаса чудесне руке ових мајстора поклониле су уметности и столицу на којој седи владика, савршену у својој декоративности, баш као што је и иконостас.

На изласку из ипак не тако обичне цркве, осврнула сам се још једном да погледам овај јединствени дар и схватила колико је наш живот кратак и мали у односу на оно што током њега стварамо и што ће наставити свој живот још дуго после нас.

Марија Џалеша П-3

ВЕРОНАУКА БУДИ ЉУБАВ ПРЕМА ГОСПОДУ ХРИСТУ

Помаже Бог, драга део!

Заблагодаримо Господу што вас је довоје до прага зрелости, и уздостојио вас да ушишете једну лепу и племениту школу - гимназију, која носи име нашег великог сликара и мученика, Саве Шумановића, и где ћете имати прилике, да у наредне четири године научите многе и многе лепе и корисне ствари. Надамо се да ће вам то знање послужити касније, када, ако Бог да, ушишете и неке више школе, како би се оспособили за једно од многобројних корисних занимања, којим ћете постати у гледни и корисни чланови нашег друштва.

Али, заблагодаримо Господу и што вас је уздостојио да у свом гимназијском школовању имате и један необичан и веома, значајан предмет - православну веронауку. Јер оно што ћете учити из осталих предмета, биће вам итекако потребно у животу, али само овом животу, док сте на Земљи. Али оно што ћете учити из веронауке, и што ће као последица тога учена доћи, то ће вам требати и у овом животу, али далеко више у оном другом, вечној, који чека све нас, када нас Господ позове себи.

А шта је циљ веронауке коју треба да учате у наредним годинама? Прво, да вас научи вери православној. Наравно, сви сте ви већ испито научили од svojih родитељa, али овде ћете имати прилику да систематски изучите основне истине православне вере.

Други циљ веронауке је да кроз учење истине вере православне, опременимо ваше душе и срца, добром и љубављу према свима, како би љубили и непријатеље своје, што је Господ Христос наредио да чинимо. Исто тако, покупајмо да вам укажемо шта је циљ нашег живота овде на Земљи, какви треба да будемо, да би се уздостојили Царства небеског. Наравно, сви сте ви добра и драга деца, али, овај живот је пун изазова, пун замки и зла, и уколико не будемо спремни да их све препознајмо, лако можемо пасти у многа и тешка сагрешења, али и тешке животне ситуације.

А основни циљ веронауке је да у ваша срца, драга део, усади неизмерну љубав према Господу Исусу Христу, нашем Спаситељу. Да вам докаже и покаже да је Он заиста историјска Личност, Друго Лице Свете Тројице, Бог Син, који је пре двадесет векова постао Човек, Богочовек, и да Њему света предати све своје наде, сва свој живот, сву своју љубав. Јер ко овде, на Земљи, не задобије Господа Христа у себе, кроз вршење еванђељских заповести, тај Га неће имати ни у вечности. А бити у вечности без Христа, то је пакао.

Зато се надамо да ћемо у наредне четири године, ако Бог да, подарати вам доста знања о Богу, како бисте у будућем животу стекли оне врлине, хришћанске врлине, које ће вам помоћи да преласком у вечност свладате многе препреке до Царства небеског. Јер као што ви овде, у гимназији, морате да учате, да бисте добили пролазну оцену, тако је и цео наш живот једно учење, једна веома, веома озбиљна припрема, за вечни живот.

Надамо се да ће вам пружено знање из веронауке, помоћи да добијете добру оцену када изашћете пред лице Господње.

Са том надом, нека благослов Господњи почива на свима вами.

Ваш вероучитељ: Мирко Нанић

Молитва Белом анђелу

Стојим пред тобом и дивим ти се. Твојој лепоти, чистини, савршенству. Теби се дивим, који си најлепши на овом свету, Бели анђеле.

Скривен си међу безброжним божanstvima, окружен безгрешним ликовима и душама, али као да си једини међу њима, сам и највећи. Дивим се твојој коси, скривеном погледу, нежном дечијем лицу. Гледаш ме сањиво, мирно, пружаш ми наду за боље сутра. Успаван у тмени Милешеве, у њеној тиштини, несвакидашњем миру, дичиш се руменим образима, очима пуним топлине.

Гледам те, стојиш сам, огрнут белим плаштотом. Раширио си крила, као да желиш да одлетиш, да нестанеш из хладног храма обасијан дрхтавим пламеновима свећа. Али ти си ту да нам помогнеш да опстанемо, да и даље живимо. Ко ће се уместо нас дивити твојој величанствености?

Око тебе ореол. Он те штити, диже удалеке висине неба, јер ти си светац. Ниси ни жив ни мртвав, али си опет међу нама и ми те молимо да нам помогнеш, опростиш и одбраницши нас од зла. Стојиш у мраку, а сви те видимо. Светлиш својом лепотом, уметношћу осликаном на дебелом зиду Милешеве.

Невена Ђелић III-3

Молитва Светом Сави

Оче наш који јеси
руменим праскозорјем
умиваш Свету Гору
Оче наш који јеси
иза сребрног огледала
стоји дечак
са птицом у очима
Оче наш
планови миришу на смирну
и цветне ливаде детињства
Отац наш
у срцу носи мудрост
љубав и света словеса
да их принесе
Богу
и свом народу
на дар.

*Љубица Радишић, проф.
у Гимназији "Сава Шумановић"
у Шиду*

ТЕСТ ЗНАЊА

1. Јединица за мерење јачине звука је:

- а) ехо
- б) децибел
- в) волт

2. Озон је гас отрован за удисање, али зато служи за дезинфекцију и заштиту Земље од ултравиолетних зрака. Састоји се од:

- а) 5 атома кисеоника
- б) 3 атома кисеоника
- в) 2 атома кисеоника

3. Народи у Африци,nomadi, чија је основна заједничка особина врло низак раст, називају се:

- а) Зулу
- б) Пигмеји
- в) Бушмана

4. Овај значајни споменик, најстарији сачувани српски Ћирилски рукопис, написао је крајем 12. века Григорије Дијак на пергаменту. Данас се налази у Народном музеју у Београду. Реч је:

- а) Самуиловом натпису
- б) Башчанској плочи
- в) Мирослављевом јеванђељу

5. Главни град Филипина је:

- а) Манила
- б) Цакартага
- в) Куала Лумпур

6. Отац савременог штампарства, проналазач штампања покретним словима, Гутенберг, звао се:

- а) Георг
- б) Јоханес
- в) Готфрид

7. Како се назива клисура реке Мораче у Црној Гори?

- а) Кривошије
- б) Прекорница
- в) Платије

8. "Малу ноћну музiku" написао је:

- а) Лудвиг ван Бетовен
- б) Фредерик Шопен
- в) Волфганг Амадеус Моцарт

9. Грчко - персијски ратови трајали су од:

- а) 500 - 449 г. п.н.е.
- б) 431 - 404 г. п.н.е.
- в) 264 - 241 г. п.н.е.

10. Једино море без обала на свету, чије су границе одређене токовима морских струја, назива се:

- а) Сулу море
- б) Сулавеси море
- в) Саргашко море

5. а	10. б
4. б	9. а
3. б	8. б
2. б	7. б
1. б	6. б

Потврђено:

Тамара Стјујкић II-1

ГИМНАЗИЈАЛАЦ - лисић ученика и професора Гимназије "Сава Шумановић", Шид. Уређује Редакциони колегијум: Душан Лукић, проф. Вера Радивојков, проф. ученици: Јована Давидовић, Владимира Кечкеш, Невена Ђелић

**Технички уредник: Душан Теофиловић; Редакција: Лазе Косшића 2. Шид
Тел./факс: 022/712-529; Штампа: ГИП "ИЛИЈАНУМ", Гибарачки буџб**